

ikke tilſidſt i et enkelt Punkt kan komme til at ſtemme for Noget, ſom jeg ikke anfer for abſolut rigtigt, at jeg ikke kan ſtemme for en Lov, hvori der er Noget, ſom jeg anfer for mindre rigtigt; naar det kommer til den endelige Afgjørelſe, kan det ſtille ſig ſaaledes, at jeg for at opnaa Noget, der i det Hele er et Fremſkridt og er bedre end det, vi have, kan gaa ind paa Noget, ſom er mindre rigtigt end det; jeg anſaa for det Rigtigſte, naar det dog ikke er abſolut ſtadeligt. Jeg be-
 trakter heller ikke denne Sag i dette Dieblit under et ſaadant politiſk Synspunkt, at jeg finder mig foranlediget til at ſpørge, om der i et viſt Tilfælde foreſtaar et Veto eller ikke. Jeg tror, at vi foreløbig ſkulle holde os til, hvad Miniſteren har udtalt, at han ikke kan anbefale hint Gen-
 dringsforſlag, men maa raade til at fraſalde det; man ſkal ikke fremkalde ſaadanne ſtore Afgjørelſer, førend Nødvendigheden er der. Jeg gaar dernæſt ud fra Noget, ſom ligger lidt mere fremrykket, end hvad den ærede ſibſte Læſer ſagde. Jeg be-
 trakter ligeſom Valgmenighederne ſom allerede værende fuldkommen indenfor Folkekirſens Omraade, og jeg gaar blot ud paa at faae det vedtaget, ſom jeg anfer for at være det Rigtigſte, for at Valgmenighederne og Sognemenighederne kunne be-
 væge ſig i Ro og Fred og uden gjensidig For-
 ſtyrrelſe ved Siden af hinanden. — Hvad angaar de to Punkter, ſom have været under Forhandling, men hvoraf dog kun det ene Punkt fremtræder i Skikſe af et Gen-
 dringsforſlag, der bliver Gjen-
 ſtand for ſærlig Votering, medens det andet derimod er indbefattet under en ſtørre Votering, det Punkt nemlig om Valgmenighedernes Afgang til at vælge deres Præſter, ſaa ſkal jeg om dette ſibſte Punkt ikke udtale mig videre. Jeg tror at have gjort opmærkſom paa, hvad der er det Væſentlige, den Analogi, der maa finde Sted mellem diſſe Præſters Kaldelſe og Sognepræſternes, og dernæſt det Arigtige, der er i at lade den vordende Kirke-
 lærer begynde i en Valgmenighed. Jeg ſkal her kun gjøre opmærkſom paa to Miſforſtaaelſer af mine tidligere Ytringer. Det ærede 5te Medlem for 2den Kreds (Haſſner) havde forſtaaet mig ſaaledes, ſom om jeg ved en ſer Forglemmelſe — thi det maatte det være, efter hvad jeg har oplevet — havde antaget, at alle Præſter begyndte med et Forberedelſeſtadium ſom Kapellaner. Nei, jeg ud-
 trykte mig virkelig meget rigtigt, idet jeg nemlig ſagde, at det var henſigtsmæſſigt at lade den vordende Præſt begynde i de almindelige Præſtefullinger i Folkekirſen, enten ſom Sognepræſt eller ſom Kapellan, men ikke at lade ham begynde ſom Præſt i en Valgmenighed, der indtog en viſ ſærlig Stilling indenfor den almindelige Orden. Dernæſt vilde det ærede 4de Medlem for 2den Kreds (Haſle) ikke anerkende, at jeg havde Ret til at betegne Stillingen i en Valgmenighed ſom vanſkelig og ſom en ſaadan, i hvilken det ikke var henſigts-
 mæſſigt at lade den unge Mand begynde. Men

det ærede Medlem tog aldeles feil af, hvad jeg havde fremhævet, hvad jeg havde baade tænkt paa og ſagt. Han ſagde, og det er blevet gjentaget i Dag, at det var jo let for Valgmenighedspræſten at komme ud af det med ſin Menighed. Ja, men det er ikke det Væſentlige; det Væſentlige er at gaa den rigtige Wei og handle rigtigt. Men for Dvrigt vil jeg ganſke aabenhjertig ſige, at det ikke altid er ſaa let for Valgmenighedspræſten at komme ud af det med ſin Menighed; thi udviler Valgmenigheden ſig til et ſtørre Omfang, ſaa vil Præſtens totale Afhængighed af Menigheden gjøre ſig gjældende ikke paa den gunſtigſte Maade. Men hvad jeg ſigtede til, og hvad jeg ogſaa ſagde, er dette, at den begyndende Præſt ſkal op-
 træde der, hvor der ingen ſærlig Opgave er for hans Virkſomhed, men hvor Opgaven er den ganſke almindelige, ſaaledes ſom den forekommer i alle Menigheder, og hvor han ſtaar indenfor de almindelige Regler og Forſkrifter og indenfor den omfattende Forbindelſe med alle de øvrige Led af Kirkelærerſtanden, idet han ſom Kapellan finder Støtte hos Sognepræſten, og ſom Sognepræſt hos Nabopræſterne o. ſ. v. Der ſkal han begynde, men han ſkal ikke begynde i en Stilling, hvor han ſtaar ganſke isoleret; thi det gjør en Præſt, ſom er ſelv ſemte i Landet, det gjør en Præſt for en Valgmenighed, ſom maatte er den eneſte i den Provinds, hvor han virker; det er Vanſkeligheden. — Men jeg forlader dette Punkt, og gaar til et andet, nemlig det om Benyttelſen af Kirkerne. Jeg ſkal da, i Anledning af hvad der blev ſagt af min ærede Ven fra Kjøbenhavn (Bloug), om Muligheden af, at man i Stedet for „et Bedehus“ kunde ſætte „en Bedeſal“, gjøre opmærkſom paa, at jeg i Grunden antydede det Samme igaar. Det, der for mig er det Væſentlige, er, at man ſkal lade Sognemenigheden beholde det for den beſtemte Lokale og henviſe Valgmenigheden til et ſærligt Lokale, ſaaledes at den ikke — ſom jeg ogſaa ſagde igaar — juſt ved at have en ydre Gjen-
 ſtand, der kan blive et Stridsobjekt, ſkal forſtyrres i ſin Fred. Miſaa, at man i Stedet for „Bede-
 hus“ ſætter „Bedeſal“, er et Forſlag, ſom jeg ikke vil reiſe nogen Indſigelſe imod. Det vil falde ſammen med min Beſtræbelſe for ikke at hindre Valgmenighedens Oprettelſe ved ſærlige økonomiſke Vanſkeligheder. Hvad det ærede Medlem for 4de Kreds (Sonne) igaar ſagde om, at der var Andre, ſom havde talt om, at man havde prøvet Valgmenighedernes Alvor ved at paalægge dem økonomiſke Vanſkeligheder, da er dette meget langt fra min Tanke; men jeg gjorde den Gang opmærkſom paa, at det, at henviſe dem til ſamme Sted, til ſamme Sognekirke, det medførte for det Førſte ved den Maade, hvorpaa det her var ſket, praktiſke Vanſkeligheder, idet Beſtemmelſerne i Loven af 25de Marts 1872 ikke paſſe paa dette Forhold. Jeg ſkal ikke komme nærmere tilbage her-